

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

KLASA 20 (7)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15. JUNA 1924

PATENTNI SPIS BR. 1967.

Österreichische Siemens-Schuckert-Werke, Beč.

Uredaj za oduzimanje struje za električne željeznice.

Prijava od 16. februara 1923.

Važi od 1. jula 1923.

Pravo prvenstva od 17. februara 1922. (Austrija).

U uskim objektima električnih željezničkih pruga kao tunelima, viaduktima i sl., često je prevelika širina oduzimača struje, koja se iz gospodarstvenih razloga upotrebljuje na slobodnoj pruzi. Stoga se mislilo na to, da se pogoneća kola opreme istovremeno sa širokim i uskim oduzimačima struje i da se pri ulasku u objekat samočvorno ili upravljućim postupkom, izvedenim rukom, spuste široki oduzimači, naprotiv da se uski prilegну uz vodeću žicu. Pošto ova izmjena treba da se vrši u pogonu (za vrijeme vožnje), treba izbjegavati istovremeno odizanje obiju vrsta oduzimača. U tu svrhu naročito kod automatskih uredjaja predlagala su se više ili manje zamršene zatvorne i ispusne naprave, pomoću kojih treba da se izvede potpuno spuštanje širokih oduzimača struje istom onda, kada uski oduzimači struje prilegnu na vozeću žicu.

Prestojeći izum riješava ovu zadaću na jednostavan način time, da se postavi više oduzimača različite širine na zajedničko postolje i ovime da se pritišće prema vozećoj žici, tako da uvijek najmanje jedan oduzimačev stremen mora doticati vod.

Slike 1 do 4 pokazuju primjer izvedbe izuma. Kod ovoga je motkovlje oduzimača struje prisilno tako medjusobno spojeno, da u najnižem položaju vozne žice (sl. 3) samo uski stremen l_2 doseže do vozećeg voda f, dočim se široki stremen l_1 nalazi skoro u svom najnižem položaju. Oduzimač struje su ovde predočeni primjerice kao makazasti oduzimači struje, čije su gornje prečke o1, o2

pričlanjene na zajedničke donje prečke ili nosače u. Izmedju okretanja nosača u oko svojih zglobova d i spuštajućeg i dižućeg kretanja obiju oduzimača struje postoje u svakom položaju odredjani prenosni omjeri. Ovi su odgovarajućim odmierenjem dužina priječki i medjusobnim smještenjem zglovnih tačaka a, b, d tako odredjeni, da se kod stanovitih okretanja nosača u oba stremena l_1 i l_2 dižu i spuštaju različitim brzinama. Predpostavka je ovdje tako uđesena, da široki stremen l_1 izvrši veći put, nego uski l_2 . U tlačenom položaju oduzimača (sl. 3) je stremen l_2 viši, dočim je niži u najvišim položajima oduzimača (sl. 1). U srednjem položaju (sl. 2) dodiruju oba stremena istovremeno vozeću žicu. Stremeni i njihove okretne ose moraju biti tako uđeseni, da stremeni i priječke mogu proći jedna pored druge u svim položajima, a da medjusobno nisu na putu. Donje priječke u podignu se na poznati način tlakom zraka i silom pružine i mogu se spustiti otvaranjem ispusnog ventila tlačnog zraka, čime ceo uredjaj oduzimača struje dospije u svoj najniži položaj. Dok ispusni ventil tlačenog zraka nije otvoren za potpuno spuštanje, posjeduju oba stremena jednak nagon da se dignu; dakle uski stremen može u svim višokim položajima u nuždi nadomjestiti široki stremen, ako bi ovaj bio slomljen. Svrsishodno se pojedini dijelovi motkovlja, priječki, zglobova i visine stremena učine promenljive, da se oduzimač može prilagoditi različitim odnošajima. Može biti predviđen

takodjer uredjaj, koji spušteni stremen (primjerice pomoći umerka) položi u njegov najniži položaj.

Patentni zahtjevi:

1. Uredjaj za oduzimanje struje za električne željeznice sa više oduzimača struje različite širine, izmjenljivih za vrijeme vožnje, naznačen time, što su oduzimači struje smješteni na zajedničkom postolju, kojim se priči prema voznom vodu.

2. Uredjaj prema zahtjevu 1, naznačen time, što je motkoviće oduzimača struje tako spojeno međusobno priljivo, da je u jednom ili oba položaja vozne žice — u najvišem i najnižem — sprječeno istovremeno prilegnuće oduzimajućih strema različite širine.

3. Uredjaj prema zahtjevu 1 i 2 za oduzimače struje poput škara (makaze), naznačen time, da su gornje priječke škara (o₁, o₂) prizgobljene na zajedničke donje priječke (u) sa različitim prenosima, tako da jednakom gibanju donjih prečki odgovaraju različite brzine podizanja i sruštanja od strema (l₁, l₂).

4. Uredjaj prema zahtjevu 3 naznačen time, da široki stremeni pri jednakim kretanjima zajedničkog postolja izvrše veći put dizanja i sruštanja, nego uski stremeni.

5. Uredjaj prema zahtjevu 1—4, naznačen time, što se pojedini dijelovi oduzimača struje mogu namjestiti u svojoj duljini i položaju.

6. Uredjaj prema zahtjevu 1—5 naznačen time, što se pri sruštenom oduzimaču struje široki stremeni prelože priljivo iduće

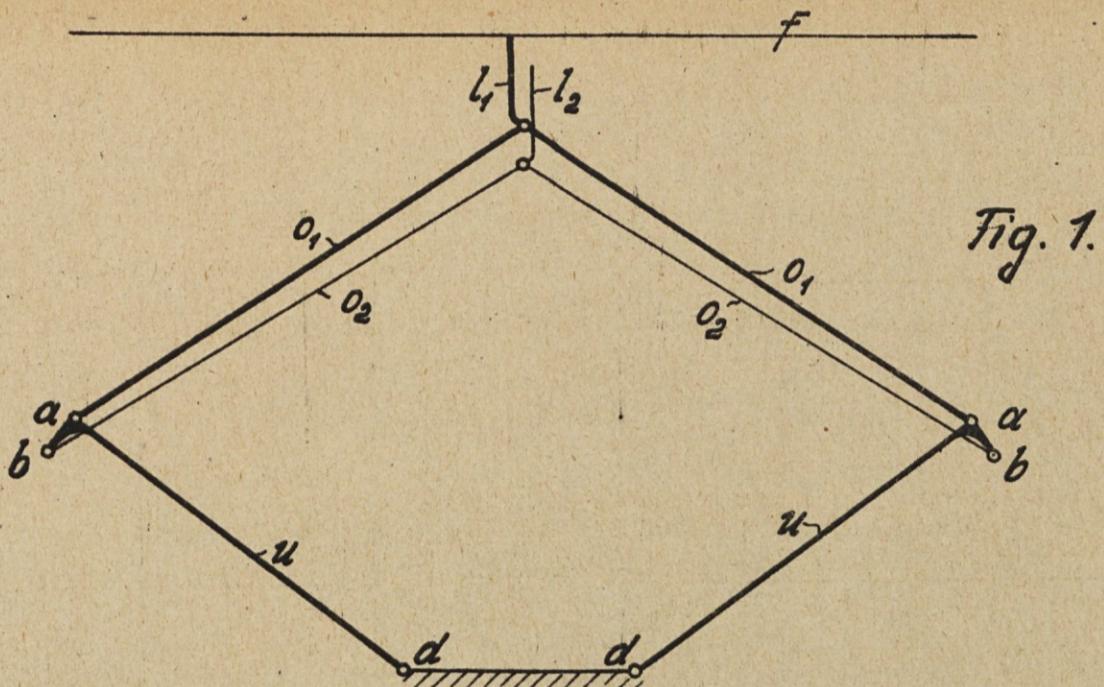

Fig. 1.

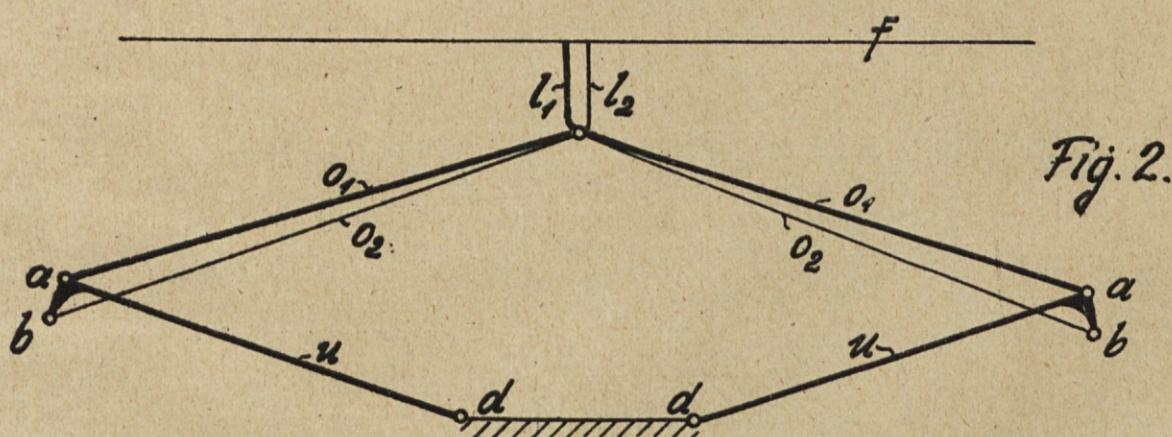

Fig. 2.

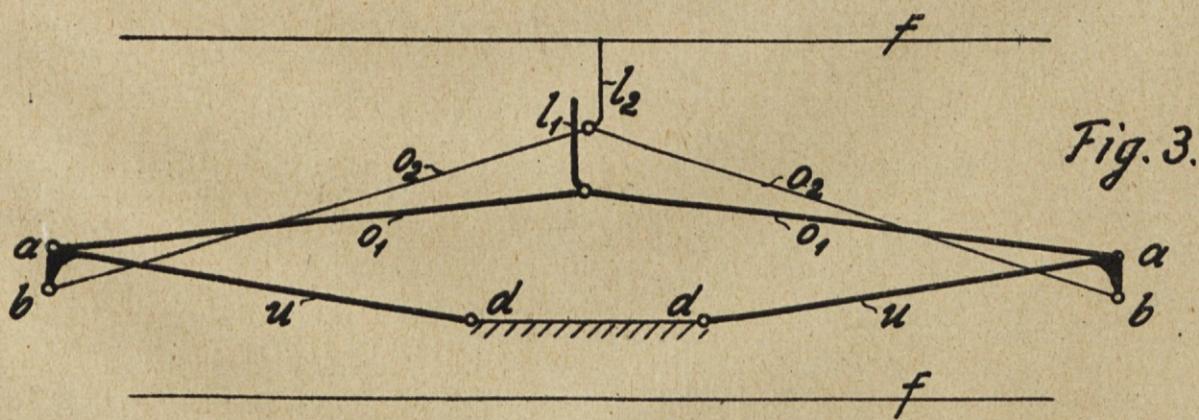

Fig. 3.

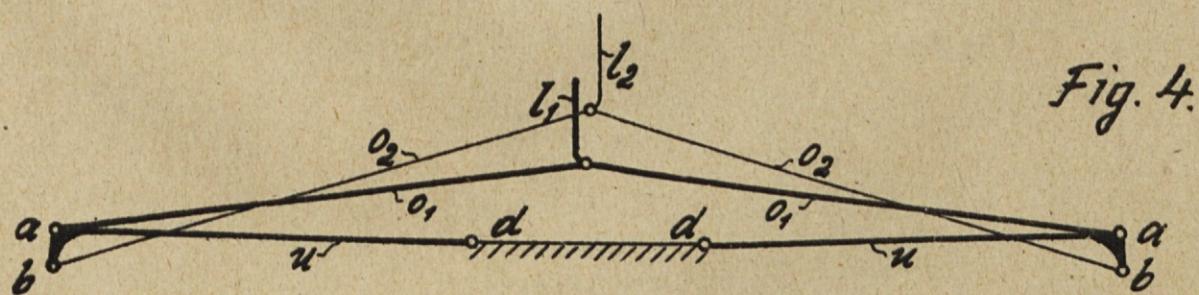

Fig. 4.

